

Onderwerp: Kwijtscheldingsbeleid

Schiermonnikoog, 10 mei 2012

Aan de Gemeenteraad

INHOUDELIJKE TOELICHTING

Wij stellen u voor het kwijtscheldingsbeleid met ingang van het jaar 2012 op vier punten aan te passen.

A/ Termijn voor het indienen van een verzoek om kwijtschelding

Op basis van de Gemeentewet, artikel 255 derde lid, wordt de mogelijkheid geboden om van de ministeriële kwijtscheldingsregeling af te wijken indien daartoe door de gemeenteraad een besluit is genomen. Op 14 september 1999 heeft de gemeenteraad besloten de termijn voor het indienen van een verzoek om kwijtschelding van gemeentelijke belastingen vast te stellen op zes weken na dagtekening van het aanslagbiljet.

In 2008 heeft de Nationale Ombudsman alle gemeenten en Waterschappen in Nederland aangeschreven met het verzoek om de termijn voor het indienen van een verzoek om kwijtschelding niet als fatale termijn te hanteren, maar meer als termijn te zien om de werkvoorraad te stroomlijnen.

De reactie van de VNG op de brief van de Nationale Ombudsman was, dat er geen wettelijke bepaling is die gemeenten verbiedt om een termijn vast te stellen voor het indienen van een kwijtscheldingsverzoek. Echter de VNG adviseerde gemeenten die een termijn willen stellen, ruimhartig om te gaan met zowel de duur van de termijn als met de behandeling van de te laat ingediende aanvragen.

De brief van de Nationale Ombudsman en de reactie hierop van de VNG, zijn destijds geen reden geweest ons beleid te wijzigen. De termijn van zes weken bleven wij hanteren als fatale termijn.

In 2011 heeft de Nationale Ombudsman de gemeente Dongeradeel, naar aanleiding van een casus, geadviseerd haar beleid ten aanzien van de fatale termijn voor het indienen van een verzoek om kwijtschelding te herzien. Het hanteren van een fatale termijn is in strijd met "de geest van" de kwijtscheldingsregeling. De kwijtscheldingsregeling is een vangnetregeling, waarbij geen fatale indieningstermijn past.

Wij stellen thans voor om de termijn van zes weken voor het indienen van een verzoek om kwijtschelding van gemeentelijke belastingen met ingang van 1 januari 2012 te blijven hanteren, maar niet langer als fatale termijn te zien. Dit sluit aan op het advies van de Nationale Ombudsman.

Geadviseerd wordt, om deze wijziging in het beleid niet met terugwerkende kracht in te voeren, maar vanaf 1 januari 2012. Het met terugwerkende kracht invoeren van deze verruiming kan leiden tot rechtsongelijkheid en onevenredige administratieve lasten voor zowel de burger als onze gemeente. Rechtsongelijkheid zal na 3 maanden ontstaan bij betaling van een aanslag, het betaalde bedrag zal conform de leidraad invordering niet terug betaald worden, terwijl aan de andere kant bij geen betaling wel volledige kwijtschelding toegekend wordt. Een "wanbetaler" zal dan beloofd worden, hetgeen niet de bedoeling kan zijn.

Indien u besluit de termijn van zes weken niet langer als fatale termijn te hanteren, dan zullen wij als college een besluit nemen om de Leidraad Invordering op de onderstaande punten aan te passen :

Art. 26.1.4; Bij het verlaat indienen van een verzoek om kwijtschelding, dienen alle gegevens vanaf drie maanden voor de betreffende aanslagdatum tot en met de datum van het verzoek overlegd te

worden, dit is nodig, om te kunnen bepalen dat er in deze periode geen moment aanwezig geweest is waarop er sprake is van vermogen en of betalingscapaciteit.

Art. 26.1.5; Indien bij het verlaat indienen van een verzoek om kwijtschelding, inmiddels invorderingskosten zijn gemaakt, zoals genoemd in de Kostenwet invordering Rijksbelastingen, dan wordt de betaling van deze invorderingskosten als voorwaarde gesteld voor het verlenen van kwijtschelding. De comptabele stelt de aanvrager, schriftelijk op de hoogte van de te betalen invorderingskosten en hij nodigt de aanvrager uit, om binnen tien dagen een voorstel te doen met betrekking tot de betaling van de invorderingskosten. Hierbij is het uitstelbeleid (zie artikel 25 van deze leidraad) van toepassing.

Voorstel

Wij stellen voor om de termijn voor het indienen van een verzoek om kwijtschelding van gemeentelijke belastingen met ingang van 1 januari 2012 te blijven hanteren, maar niet langer als fatale termijn te zien. Verzoeken die na de termijn van zes weken bij ons binnenkomen zullen dan niet langer om die reden worden afgewezen.

Financiële gevolgen

Er zullen meer verzoeken om kwijtschelding worden ontvangen en meer aanvragen worden toegewezen. Het gemiddelde bedrag van een toegewezen kwijtscheldingsverzoek bedraagt ongeveer € 350,-. Voor het behandelen van een verzoek om kwijtschelding is gemiddeld 15 minuten nodig. Naar schatting zal het loslaten van de indieningstermijn van zes weken een nadelig financieel effect hebben van ongeveer € 400,- op jaarbasis.

Communicatie

Deze wijziging van beleid zal op de onderstaande wijze worden gecommuniceerd :

- Vermelding op internet (www.schiermonnikoog.nl)
- Vermelding in de toelichting bij het kwijtscheldingsformulier.
- Vermelding in de toelichting op het aanslagbiljet

B/ Kwijtschelding voor Ondernemers

Op basis van de Gemeentewet, artikel 255 derde lid, wordt de mogelijkheid geboden om van de ministeriële regeling af te wijken indien daartoe door de gemeenteraad een besluit is genomen.

Tot 1 april 2011 waren de mogelijkheden voor ondernemers om in aanmerking te komen voor kwijtschelding erg beperkt; kwijtschelding voor ondernemers was alleen mogelijk bij een saneringsakkoord tussen de schuldenaar en alle schuldeisers.

In de Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990 is met ingang van 1 april 2011 voor decentrale overheden de mogelijkheid opgenomen om natuurlijke personen die een bedrijf of zelfstandig een beroep uitoefenen (ondernemers) voor de privébelastingen onder gelijke voorwaarden als particulieren in aanmerking te laten komen voor kwijtschelding. Dus geen belastingen die (geheel of gedeeltelijk) verband houden met de uitoefening van het bedrijf of beroep. Bijvoorbeeld een aanslag rioolheffing die betrekking heeft op de woning van de ondernemer kan onder de verruimde kwijtscheldingsregels vallen. Maar betreft het een aanslag rioolheffing voor een woon-winkelpand, dan gelden de kwijtscheldingsregels niet. Bij gemengd gebruik prevaleert het zakelijke karakter.

Het beoordelen van een verzoek om kwijtschelding van gemeentelijke belastingen door een ondernemer, zal in praktijk leiden tot het in beginsel verlenen van uitstel van betaling, omdat zowel het inkomen als het (privé) vermogen pas achteraf te bepalen is.

Indien een ondernemer gebruik maakt van de mogelijkheid tot uitstel van aangifte en uitstel van betaling, dan kan de definitieve aanslag inkomstenbelasting welke door de belastingdienst moet worden vastgesteld wel twee jaren op zich laten wachten.

Deze definitieve aanslag inkomstenbelasting is nodig voor het bepalen of een ondernemer wel of niet voor kwijtschelding in aanmerking komt.

Bovengenoemde uitstelconstructie is niet altijd gewenst, immers het risico op oninbaarheid en opstapeling van schulden is aanwezig.

Bij het beoordelen van inkomen en vermogen op basis van oude gegevens, is het nodig dat een ondernemer de meest recente definitieve aanslag inkomstenbelasting aanlevert. Hiermee wordt met uitzondering van startende ondernemers, voorkomen dat er op basis van het nog niet beschikbaar zijn van gegevens, uitstel van betaling moet worden verleend. Daarnaast kan er direct een beslissing genomen worden op een verzoek om kwijtschelding van gemeentelijke belastingen.

In de praktijk kan dit voor een financieel sterker wordende ondernemer inhouden dat hij ondanks zijn/haar huidige vermogen en betalingscapaciteit toch nog kwijtschelding kan aanvragen.

Daarentegen zou een financieel zwakker wordende ondernemer geen kwijtschelding kunnen ontvangen omdat in het verleden zijn financiële situatie voldoende sterk was om de aanslag gemeentelijke belastingen te betalen, terwijl op het moment van aanvraag hij/zij in een zwakkere financiële situatie verkeerd en juist dan niet kan betalen.

Het beoordelen van een verzoek om kwijtschelding door een ondernemer is specialistisch werk, immers er moet op basis van de definitieve aangifte inkomstenbelasting en de aangeleverde balans en resultatenrekening een splitsing tussen het privé vermogen en het bedrijfsvermogen gemaakt worden, daarnaast moet het netto inkomen per maand bepaald worden.

De specifieke kennis hiervoor ontbreekt (nog). Er zal (voorlopig) een extern bureau ingeschakeld moeten worden om de kwijtscheldingsverzoeken van ondernemers te beoordelen. Wij kunnen op dit moment nog niet inschatten wat hiervan de kosten zijn.

Voorstel

Wij stellen voor om, met ingang van 1 januari 2012, kwijtschelding voor ondernemers mogelijk te maken en te kiezen voor beoordeling van inkomen en vermogen op basis van historische gegevens, waardoor aanvragen sneller kunnen worden afgehandeld en het risico op oninbaarheid en opstapeling van schulden wordt beperkt.

Financiële gevolgen

Indien u besluit kwijtschelding voor ondernemers toe te staan, dan zal dit extra kosten met zich mee brengen van ongeveer € 1.200,- per jaar. Dit bedrag is exclusief de kosten voor het in behandeling nemen van een kwijtscheldingsverzoek door een ondernemer.

Communicatie

De verruiming van het beleid zal op de onderstaande manieren gecommuniceerd worden:

- Vermelding op internet (www.schiermonnikoog.nl)
- Vermelding in de toelichting bij het kwijtscheldingsformulier.
- Brief met informatie naar Bureau Zelfstandigen Fryslân

C/ Aanpassing kwijtscheldingsnormen 65 plussers

Sinds 1 januari 2012 kunnen gemeenten de huidige kwijtscheldingsnormen voor personen van 65 jaar of ouder verhogen tot 100% van de toepasselijke netto AOW-bedragen. De wijziging is met terugwerkende kracht tot 1 januari 2012 opgenomen in de "Nadere regels kwijtschelding gemeentelijke en waterschapsbelastingen".

Door verhoging van de kwijtscheldingsnormen voor personen van 65 jaar en ouder, wordt voorkomen dat AOW'ers hun kwijtschelding onbedoeld kwijtraken, hetgeen staat te gebeuren door het wetsvoorstel "Geleidelijke afbouw van de dubbele heffingskorting in het referentieminimumloon tot een keer de algemene heffingskorting met uitzondering van het referentieminimumloon voor de Algemene Ouderdomswet". Hierdoor komen AOW'ers in mindere mate in aanmerking voor kwijtschelding van de gemeentelijke belastingen.

Om ervoor te zorgen dat AOW'ers dezelfde mate van kwijtschelding van gemeentelijke belastingen houden, biedt het kabinet, gemeenten nu de mogelijkheid de kwijtscheldingsnormen voor personen van 65 jaar of ouder te baseren op de toepasselijke netto AOW bedragen in plaats van de

toepasselijke bijstandsnorm. De AOW bedragen worden halverwege 2012 aangepast waardoor de verschillen tussen de bijstandsnorm en de AOW normen groter worden.

Hieronder worden de meest recente normen aangegeven (normen per 1 januari 2012). Deze normen worden jaarlijks per 1 januari een per 1 juli opnieuw vastgesteld, de bedragen zijn inclusief de tegemoetkoming koopkracht oudere belastingplichtigen (KOB) € 18,79 per persoon van 65 jaar en ouder.

	Huidige 100% Norm	Nieuwe 65+ norm
Alleenstaande	€ 1.045,14	€ 1.047,34
Alleenstaande ouder	€ 1.310,39	€ 1.324,28
Paar beide 65+	€ 1.450,29	€ 1.453,25
Paar waarvan 1 persoon 65+	€ 1.431,50	€ 1.434,46

Voorstel

Wij stellen voor om, met ingang van de daadwerkelijke aanpassing van de heffingskortingen voor AOW'ers, de kwijscheldingsnormen voor 65 plussers te verhogen naar de nieuwe 65+ normen.

Financiële gevolgen

Naar verwachting zal aanpassing van het kwijscheldingsbeleid op dit punt, niet leiden tot hogere kosten, wat wordt voorkomen is dat er bij het niet aanpassen eventueel minder AOW'ers voor kwijschelding in aanmerking komen.

Communicatie

De verruiming van de 65+ normen zal op onderstaande manieren worden gecommuniceerd:

- Vermelding op internet (www.schiermonnikoog.nl)
- Vermelding in de toelichting bij het kwijscheldingsformulier

D/ Kosten kinderopvang integreren in kwijscheldingsbeleid

De kosten van kinderopvang zullen de komende jaren gaan toenemen, om te voorkomen dat deze toename van kosten zal leiden tot een armoedeval van alleenstaande ouders, heeft het kabinet een oplossing bedacht, die voorlopig op korte termijn zorgt voor lastenvermindering. Deze oplossing houdt in, dat gemeenten in de berekening van de kwijschelding, de eigen kosten van kinderopvang als uitgave, zoals bedoeld in artikel 15, eerste lid Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990. mee kunnen nemen.

Voorstel

Wij stellen voor om met ingang van 1 januari 2012, de eigen kosten voor kinderopvang, als uitgave, zoals bedoeld in artikel 15, eerste lid Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990 in de berekening van de kwijschelding toe te passen.

Financiële gevolgen

Omdat het kabinet middels een storting van € 10 miljoen in het gemeentefonds, verruiming van zowel het kwijscheldingsbeleid, als bijzondere bijstand, financieel wil ondersteunen, zullen er nagenoeg geen financiële gevolgen zijn.

Communicatie

De verruiming van het beleid zal op onderstaande manieren gecommuniceerd worden:

- Vermelding op internet (www.schiermonnikoog.nl)
- Vermelding in de toelichting bij het kwijscheldingsformulier